

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התשס"א
האנדרטה לחללי הנח"ל

Memorial Day 2001
The Monument
for the Fallen Nahal Soldiers

638 ■ 4/2001 ■ ניסן התשס"א

רשות הדואר
Israel Postal Authority
השירות הבולאי PHILATELIC SERVICE

בשנת 1982 עם פרוץ מלחמת שלום הגליל ועקב צורך בטחוני, הוחלט כי גדודי הנח"ל ייפכו לחטיבת חי"ר לוחמת: חטיבת הנח"ל. מיד עם הקמתה נכנסה החטיבה לחימה בלבנון, ומאז היא משולבת כחטיבה מן המניין בפעילות המבצעית של צה"ל. בשנים האחרונות לא כל חיילי הנח"ל הם חברי גרעיני ההתיישבות, וקיימים מסלולי שירות צבאיים נוספים.

כבר משנות החמישים עסק הנח"ל גם בקליטת עלייה, היה מעורב בפעולות חברתיות ובהוראת הלשון העברית בריכוזי עולים חדשים, קלט תלמידים שנשרו ממסגרות הלימוד, והתאים עבורם תוכניות לימוד מיוחדות. כעבר כן גם היום משולבת פעילות הנח"ל בעבודה קהילתית בהתיישבות ובמערך הלוחם. 108 יישובים ובעיקר קיבוצים ומושבים ברחבי ישראל היו לפני איזורחם היאחזויות נח"ל, אשר הוקמו כדי לחזק את בטחון גבולות המדינה, והיוו את התשתית לקביעת גבולותיה ועיצובם. אופיו המיוחד במינו של הנח"ל ופעילותו זכו להוקרה, ובשנת 1984 קיבל הנח"ל את פרס ישראל על תרומתו המיוחדת למדינה ולחברה.

אתר ההנצחה לחללי הנח"ל

אתר ההנצחה המשובל בפארק גדול בצפונה של פרדס-חנה, מתוכנן כמערכת המכללת אנדרטת הנצחה, בית "יד לבנים", אמפיטיאטרון ופארק. הכוונה היא שהאתר יקרב את הנח"ל ומורשתו לנוער ולציבור הרחב. הרעיון המנחה את תכנון המבנים הוא סמל הנח"ל - המגל והחרב. הגשר, המסמל את החרב, מהווה את הציר המרכזי של המבנה והוא המקשר את האנדרטה אל אולם הזיכרון שבמרכז מבנה "יד לבנים". האנדרטה, המסמלת את המגל, מעוצבת כמגדל פתוח, ובתוכה מונצחים שמות הנופלים. בראש המגדל - מרפסת תצפית לנוף ולסביבה. בחזית המגדל יש אמפיטיאטרון פתוח שקוטרו כ-60 מטר. באולם הזיכרון מצויים תיקי הנופלים, ומוצבת מערכת הנצחה ממוחשבת, המשלבת את תיעוד הנופלים ושימור מורשתם. במבנה המרכזי ממוקמים אודיטוריום ובית כנסת. בעתיד יושלבו בו מוזיאון, אשר יתן ביטוי לרוח הנח"ל להתנדבות ולהתיישבות. הפארק יהווה בחלקו אתר הנצחה ליחידות הנח"ל - "גן הגדודים", ובחלקו ישמש אתר בילוי ונופש פעיל לציבור הרחב. את הקמת האתר יזמו העמותה להנצחת חללי הנח"ל ואגף הנוער והנח"ל באגף משרד הבטחון, מפקדת הנח"ל והמועצה המקומית פרדס-חנה, שבתחומה הוא מצוי.

עיצב את האתר האדריכל חנן הברון ז"ל.

העמותה להנצחת חללי הנח"ל

נח"ל - ראשי תיבות של "נוער חלוצי לוחם". הנח"ל הוקם עוד במלחמת העצמאות כגדוד במסגרת הגדנ"ע, עת גויסו נערים ונערות בני 17 כעתודה לצבא. לאחר קבלת חוק שירות בטחון בכנסת, פורסמה בנובמבר 1949 הוראת הפיקוד העליון בדבר הקמת חיל הנח"ל כמסגרת עצמאית בתוך צה"ל. דוד בן גוריון, ראש הממשלה ושר הבטחון, אמר בעת הקמת הנח"ל: "הרעיון שהונח בייסוד הנח"ל חייב להיות בסיס חינוכי, חלוצי של הצבא כולו. השירות לעם אינו זמני אלא שליחות חיים". הייחוד של הנח"ל, אשר חייליו באו מתוך תנועות הנוער החלוציות, היה השילוב בין המגל והחרב אשר מופיעים בסמלו, כלומר בין שירות צבאי ביחידות השדה לבין הכשרה והתיישבות חקלאית. תקופת השירות של החיילים והחיילות נחלקה בדרך-כלל בין אימונים צבאיים בשירות צבאי קרבי לבין הכשרה חקלאית ביישובים ותיקים והקמת היאחזויות חדשות. בשנת 1951 הוקמו היאחזויות הנח"ל הראשונות באזורי הגבול: נחל עוז סמוך לרצועת עזה, גונן סמוך לירדן על גבול סוריה, ויוטבתה סמוך לאילת. בעקבותיהן הוקמו עשרות היאחזויות לאורך הגבולות, ומרביתן נעשו מאוחר יותר ליישובים אזרחיים. במשך כל השנים מאז הקמת המדינה השתתפו חיילי הנח"ל במלחמות ישראל, בהגנה על גבולותיה ובפעולות הבטחון השוטף.

בשנת 1955 הוקם גדוד הנח"ל המוצנח כחלק מחטיבת הצנחנים. במבצע "קדש" לחם גדוד הנח"ל בקרב האכזרי במעברי המיתלה בסיני. חלקו הוצנח, כבש את א-טור והשתתף בכיבוש שארם-א-שייח. בשנות ה-60 נטל הנח"ל חלק בפעילות השוטפת נגד אירגוני הטרור, בתקריות בגבול הסורי ובפעולות התגמול בקלקיליה ובסמוע. במלחמת ששת הימים לחמו חיילי הנח"ל בשלוש חזיתות: גדוד הנח"ל המוצנח לחם במתחמי רפיח והגיע לגדת תעלת סואץ בגזרת קנטרה. שני גדודים השתתפו בהבקעת מתחם אום-כתף בציר המרכזי שבסיני, ויחידות נח"ל אחרות השתתפו בלחימה בגזרת לטרון וברמת הגולן. הנח"לאים אנשי המילואים לחמו במסגרת חטיבת הצנחנים ששחררה את ירושלים. לאחר המלחמה נטל הנח"ל חלק במשימות בטחון שוטף לאורך הגבולות ובפעילות מעבר לגבול, כפעולות כארמא ו"הרמת" המכ"ם המצר. במלחמת יום הכיפורים לחם הנח"ל בשתי החזיתות: גדוד הנח"ל המוצנח החזיק בקו המוצבים בדרום רמת הגולן, ויחד עם כוחות השריון עמד מול ההתקפה הסורית. בהמשך המלחמה השתתף הגדוד בלחימה בגדה המערבית של תעלת סואץ. בסיני החזיקו הנח"לאים בכמה מעוזים בקו העתקה, וזכורה במיוחד העמידה בגבורה של מעוז המזח עד לכניעתו. לוחמי הנח"ל ובוגריו נטלו חלק במלחמה זו ביחידות הצנחנים, השריון, התותחנים, ההנדסה והרפואה. לאחר המלחמה קוצר פרק ההכשרה החקלאית, וחיילי הנח"ל החלו לשרת גם בחיל השריון. הנח"ל עסק בפעילות המבצעית נגד אירגוני המחבלים, במבצע ליטני ובפעולות הפיטה על יעדי המחבלים בדרום לבנון.

מעבב הבול: משה פרג

Stamp Designer: Moshe Pereg

Memorial Day 2001

The Monument for the Fallen Nahal Soldiers

Nahal in Hebrew is an abbreviation for "Noar Halutzi Lochem" - Pioneering Fighting Youth.

The Nahal was founded during the War of Independence, as a battalion of the Gadna corps, when young boys and girls of 17 years of age were called up to the army as reserves. After the Military Service Law was passed in the Knesset, it was publicized, in November 1949, that the army's high command gave an order that the Nahal would be an independent corps of the IDF. David Ben Gurion, Prime Minister and Defense Minister, said on the establishment of Nahal: "The concept for the foundation of the Nahal must be the educational and pioneering basis for the whole of the army. Service to the nation is not temporary but a mission of life."

The uniqueness of the Nahal was that the soldiers came from the pioneering youth movements and military service in a fighting unit was combined with agricultural training and settlement. This is expressed in the Nahal's symbol of the scythe and sword. The period of service for men and women soldiers was usually divided between military training with combat service and agricultural training in existing settlements and the setting up of new ones.

In 1958 the first Nahal settlements were established along the borders: Nahal Oz near the Gaza Strip, Gonen near Jordan on the border with Syria, and Yotvata near Eilat. Most of the settlements later became civilian villages. Since the establishment of the State of Israel, the Nahal soldiers fought in all the wars, defending the borders and carrying out routine security activities. In 1955 the Nahal became part of the Paratroopers Regiment and serving in this Corps was part of the service as a Nahal soldier. After the Yom Kippur War, Nahal soldiers also served in the Armored Corps.

In recent years, not all Nahal soldiers are members of a settlement and other military careers are available to them. Already in the fifties the Nahal soldiers dealt with immigrant absorption and were involved in teaching Hebrew and social activities for new immigrants. Students who wanted to complete their school studies were also recruited into educational programs as part of the Nahal.

Still today, many Nahal soldiers volunteer for community work in development towns. 108 settlements around the country, mostly kibbutzim and moshavim (villages), originated as Nahal settlements which were set up to strengthen the country's borders. The special characteristics of the Nahal's activities have earned esteem and the Nahal was granted the Israel Prize for its unique contribution to the country and society.

The Monument for the Fallen Nahal Soldiers

The memorial site is situated in a large park, north of the town Pardes Hanna, and includes a monument, "Yad Labanim" building, amphitheater and park. The idea is that the site preserves the Nahal history and brings the Nahal close to the general public.

The layout of the site is based on the concept of the Nahal symbol: the scythe and sword.

The bridge, which symbolizes the sword, is the main pathway that connects the monument with the memorial hall which is in the center of the "Yad Labanim" building.

The monument, which symbolizes the scythe, is designed as an open tower and the names of the fallen soldiers are on the internal walls. An observation balcony is at the top of the tower overlooking the surrounding area. An open amphitheater, with a diameter of approximately 60 meters, is situated at the front of the tower. The memorial hall contains files of the fallen and a computerized system that both documents details of the fallen soldiers and preserves their heritage. The main building contains an auditorium and synagogue. There are plans for a museum that will give expression to the spirit of the Nahal, volunteering and settlement. The park will be both a memorial site for the Nahal - "Gan Gedudim" and a recreation area for the general public.

The memorial site is the initiative of The Association for the Fallen Nahal Soldiers, the Youth and Nahal Department of the Defense Ministry, the Nahal Headquarters and Pardes Hanna Local Council.

The architect of the site: the late Hanan Havron

חותמת
אירוע
להופעת
הבול

Special
Cancellation

Memorial Day 2001 The Monument for the Fallen Nahal Soldiers

Issue: April 2001

Designer: Moshe Pereg

Stamp Size: 30.8X30.8 mm

Plate no: 439 - One phosphor bar

Sheet of 15 stamps, Tabs: 5

Printers: Government Printers

Method of printing: Offset

השירות הבולאי - טל: 03-5123933
שדרות ירושלים 12, תל אביב - יפו 68021
The Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933
12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel Aviv-Yafo